

Memo

Opdrachtgever:

projectnummer: 095.50.50.00.00

Onderwerp: Actualisatie natuuronderzoek Emmen, Zonnepark Oranjeport

Datum: 29-09-2016

Inleiding

Rundedal Agro Energy BV i.o. is voornemens om namens de Vereniging Parkmanagement Bedrijventerrein Emmen (VPB/initiatiefnemer) een zonnepark te realiseren op het bedrijventerrein Oranjeport te Emmen. Het gaat om een park met een bruto oppervlak van circa 38 ha en een beoogd vermogen van 25 MW. Op dit moment heeft het projectgebied een agrarische bestemming. Om een zonnepark te kunnen realiseren zal een omgevingsvergunning voor het bouwen en voor het afwijken van het bestemmingsplan aangevraagd dienen te worden. In het kader van deze zogeheten 'uitgebreide WABO-procedure' dient onder meer onderzoek naar ecologische waarden gedaan te worden.

Het projectgebied in oostelijke richting

Reeds in 2009 en 2010 is er onderzoek binnen het projectgebied verricht vanwege de destijds beoogde ontwikkeling als bedrijventerrein. Het gaat om een onderzoek van Ecogroen, 2010:

Quickscan natuurtoets Werkas, Emmen (Inventarisatie en beoordeling van natuurwaarden in het kader van natuurwet en -regelgeving). Dit onderzoek gaat overigens in op een veel groter gebied dan het onderhavige projectgebied. Daarnaast is het projectgebied zelf onderzocht door Eelerwoude in 2009: Quick-scan plus Flora- & Faunawet, Eelerwoude, 2009). De conclusies die uit beide onderzoeken getrokken kan worden is dat er vanuit de natuurwetgeving geen belemmeringen bestaan voor de ontwikkeling voor het projectgebied als bedrijventerrein. Omdat de geldigheidsduur van beide onderzoeken inmiddels is verstreken is een actualisatie van dit ecologische onderzoek noodzakelijk. Op 27 september 2016 is het projectgebied daarom opnieuw bezocht door een eco-oloog van BügelHajema Adviseurs bv. om na te gaan of de conclusies uit 2009-2010 nog altijd geldig zijn.

Ligging en huidige situatie

Het projectgebied ligt op het bedrijventerrein Oranjepoort en wordt globaal begrensd door de Oosterveenseweg, N862, Pascal Huygensstraat en Oosterwijk Westzijde en Moerasrus. Op dit moment is het projectgebied in agrarisch gebruik. De totale oppervlak bedraagt circa 38 ha. Aan de noord- en zuidzijde van het projectgebied liggen twee bedrijventerreinen: Bargermeer IV respectievelijk Bedrijvenpark A37. Ten oosten en westen liggen de kernen Oranjedorp respectievelijk Nieuw-Dordrecht.

Ligging van het projectgebied

Het projectgebied is momenteel in intensief agrarisch gebruik. De percelen worden afwisselend benut voor akkerbouw (o.a. mais en suikerbieten), grasland (engels raaigras) en groenbemesters. Het projectgebied wordt doorsneden door enkele greppels en twee wijken, waarvan de zuidelijke wijk ook opgaande beplanting kent met onder meer zomereik, berk en struweelbeplanting van lijsterbes en wilg. Ook langs een van de greppels komt opgaande beplanting voor in de vorm van zomereik, lijsterbes en struweel waaronder wilgenroosje, akkerdistel, braam en akkerwinde.

Op meerdere plekken binnen het projectgebied zijn braakliggende overhoekjes aanwezig met ruderaal vegetaties als echte kamille, akkerdistel en grote brandnetel. Aan de westkant van het projectgebied bevindt zich de woonkern Oranjedorp. Hier ligt tevens een wijk op de scheiding met het projectgebied. Aan de zuidkant van het projectgebied bevindt zich het nog grotendeel braakliggende, maar goed ontsloten Bedrijvenpark A37. Noordelijk van het projectgebied is het industrieterrein Bargermeer gelegen.

Greppel met opgaand struweel

Bevindingen eerder onderzoek

In 2009 heeft bureau Eelerwoude een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998 (Eelerwoude, 2009). Geconcludeerd werd dat het gebied een intensief agrarisch gebruik kent, met relatief lage natuurwaarden. Op korte afstand van het projectgebied is echter de streng beschermde poelkikker aangetroffen. Tevens werd vastgesteld dat het gebied mogelijk een onderdeel vormt voor streng beschermde vleermuizen. In

genoemde rapportage werd daarom gesteld dat op deze beide onderdelen nader onderzoek diende plaats te vinden.

De noordelijke wijk

In de zomer van 2010 is door bureau Eelerwoude nader onderzoek verricht naar vleermuizen en amfibieën (Rapportagebrief Eelerwoude, november 2010). Ten aanzien van amfibieën zijn slechts enkele licht beschermde soorten aangetroffen en geen middelzwaar of steng beschermde soorten. Vleermuizen maken slechts incidenteel gebruik van het projectgebied om er te foerageren. Enkele exemplaren van laatvlieger en gewone dwergvleermuis werden aangetroffen langs de Oosterveensche weg en langs de Oosterwijk westzijde. Hier is wat opgaande beplanting aanwezig. Mits geen grote nieuwe armaturen met veel strooilicht worden aangebracht treden er geen negatieve effecten op voor vleermuizen. Potentieel foerageergebied voor vleermuizen blijft hiermee behouden.

In het kader van de Werkas Emmen (gelegen aan de zuidoostzijde van Emmen) is ook ecologisch onderzoek uitgevoerd door Ecogroen, 2010. In dit onderzoek is tevens het nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein Bargerpoort meegenomen. Het onderzoeksgebied ligt aan de zuidkant van Emmen en bestaat uit bebouwing, wegen, agrarisch gebied, permanent oppervlaktewater, diverse groenstructuren, braakliggende percelen en bouwrijp gemaakte percelen. De resultaten uit dit onderzoek zijn iets minder relevant omdat ze op een veel groter gebied betrekking hebben. De hoofdconclusie luidde dat met name ten aanzien van vleermuizen en amfibieën (heikikker en poelkikker) nader onderzoek nodig was omdat het voorkomen van deze dieren en het mogelijke gebruik van het gebied door genoemde soorten nog onvoldoende duidelijk was. Voor het projectgebied zijn

middels het aanvullende onderzoek van Eelerwoude (2010) genoemde soorten in afdoende mate onderzocht.

Bevindingen actualisatie

Het projectgebied is op 27 september 2016 bezocht en vergeleken met de situatie in 2010. Vastgesteld is dat er in het terrein geen ingrijpende wijzigingen hebben plaatsgevonden. Het gebied is nog steeds hoofdzakelijk in intensief agrarisch gebruik en de natuurwaarden zijn laag. Tussen de percelen en langs de oevers van wijken en greppels zijn enkele ruigtestroken aanwezig met soorten als zomereik, lijsterbes, echte kamille, grote brandnetel en bijvoet. Langs de zuidelijke wijk staan oudere zomereiken, lijsterbessen en wilgen. In het projectgebied zijn vogels aangetroffen als torenvalk, ekster, zwarte kraai, merel, houtduif en wilde eend. In het projectgebied kunnen verder licht beschermde soorten zoals veldmuis, bosspitsmuis, en incidenteel ree en haas voorkomen. Tevens kunnen licht beschermde amfibieën voorkomen als bruine en groene kikker. Gezien de aard en inrichting van het projectgebied (hoofdzakelijk akkerbouw) worden hier geen streng beschermde soorten verwacht, met uitzondering van broedvogels en incidenteel foeragerende vleermuizen. Alle inheemse vogelsoorten en vleermuizen zijn in het kader van de Flora- en faunawet zwaar beschermd. Het projectgebied is verder ongeschikt voor streng beschermde zoogdieren (behoudens vleermuizen), reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden. Voor algemene soorten vogels en zoogdieren zijn met name de struwelen langs de greppels en de zuidelijke wijk van belang.

Akkerbouw (suikerbieten en mais)

Effecten

Vogels

Als gevolg van de realisatie van een zonneakker worden geen negatieve effecten op streng beschermde soorten verwacht, met uitzondering van broedvogels. Wanneer tijdens het broedseizoen geen rekening wordt gehouden met de aanwezigheid van vogelnesten in het projectgebied, kunnen deze tijdens de werkzaamheden worden verstoord. Het is verboden nesten die in functie zijn te vernietigen of te verstoren. Met betrekking tot de uitvoering van de werkzaamheden dient derhalve rekening te worden gehouden met het broedseizoen. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het is van belang of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli loopt. Na de realisatie van de ontwikkeling kunnen langs de perceelsranden en in het struweel weer soorten tot broeden komen in het projectgebied. Indien buiten het broedseizoen wordt gewerkt vinden er geen verbodsovertredingen plaats. De wijken en de opgaande beplanting hierlangs zullen grotendeels onaangetast blijven.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen komen niet voor. Na de inrichting van het terrein als zonneakker blijft het gebied haar huidige functie als foerageergebied voor vleermuizen behouden. Negatieve effecten op vleermuizen treden niet op.

Overige soorten

Als gevolg van de zonneakker kan leefgebied van licht beschermde soorten verloren gaan. Het betreft hier algemeen voorkomende, licht beschermde soorten muizen en amfibieën uit tabel 1 waarvoor bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. In het kader van de Flora- en faunawet vinden geen verbodsovertredingen plaats. Overigens blijft het gebied na de inrichting voor genoemde soorten beschikbaar als leefgebied.

Gebiedsbescherming

Het dichtst bijgelegen Natura 2000-gebied ligt op circa 5 kilometer afstand (Bargerveen). Het dichtstbijzijnde gebied dat valt onder de EHS is gelegen op een afstand van circa 1,7 kilometer vanaf de grens van het projectgebied. Dit betreft het Oosterbos, gelegen ten oosten van het projectgebied. Het Oosterbos kenmerkt zich door bos en kleine heideveldjes. Gezien de afstand tussen Natura 2000-gebieden (Bargerveen) en het projectgebied en de aard van de nabijgelegen Ecologisch Hoofdstructuur, worden met betrekking tot de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten op beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur verwacht.

Invoering Wet Natuurbescherming

De wet Natuurbescherming wordt naar verwachting op 1 januari 2017 ingevoerd. Deze nieuwe wet heeft geen consequenties voor de conclusies van het ecologisch onderzoek.

Conclusie

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat er geen noodzaak bestaat voor een vooronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet of een oriëntatiefase in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 dan wel een analyse van de Ecologische Hoofdstructuur. Het project is op deze punten uitvoerbaar.

Assen, 29 september 2016

Literatuur

Ecogroen. 2010. Quickscan natuurtoets Werkas, Emmen. Inventarisatie en beoordeling van natuurwaarden in het kader van natuurwet en -regelgeving.

Eelerwoude. 2009. Quick-scan plus Flora- & Faunawet Bargermeer Emmen. Project nr. 3917T.

Eelerwoude. 2010. Nader onderzoek vleermuizen en amfibieën. Rapportage brief.